

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLİĞİ BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN İNTERNET KULLANIMINA YÖNELİK TUTUMLARI VE İNTERNET'İ KULLANIM AMAÇLARI

Elif BOZYİĞİT*, ebozyigit@gmail.com
Bülent AĞBUĞA†, bakboga@yahoo.com
Ulaş UYSAL‡, ulas20@msn.com

Araştırmanın amaçları Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü'nde öğrenim gören öğrencilerin İnternet'i ne amaçla kullandıklarını öğrenmek ve İnternet'e yönelik tutumlarını saptamaktır. Araştırma sonunda birinci sınıf öğrencilerinin ilk sırada "Eğlence" sonra "Bilgi Tarama", ikinci sınıf öğrencilerinin ilk sırada "Bilgi Tarama" sonra "Eğlence", üçüncü ve dördüncü sınıf öğrencilerinin ise ilk sırada "Bilgi Tarama" sonra "Ödev Hazırlama" amaçlı olarak İnternet'i kullandıkları tespit edilmiştir. Öğrencilerin sınıf düzeyleri ile İnternet kullanımına yönelik tutum puanları arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır.

Anahtar Kelimeler: Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Öğrencisi, İnternet Kullanımı, Tutum

Department of physical education and sports teaching students' attitudes towards the internet usage and their aim of using the internet

The purposes of this study are to learn the reasons why the students in the Department of Physical Education and Sports use the Internet and to determine their attitudes towards the Internet. The conclusion of the study indicated that the purpose of the internet usage were "to have fun" for freshmen students, "to scan information" for sophomore, junior and senior students. There were no significant differences between the class level of students and their score of attitudes toward the Internet usage.

Keywords: Student of Physical Education and Sports Teaching, Internet Usage, Attitude

* Pamukkale Üniversitesi Spor Bilimleri ve Teknolojisi Yüksekokulu Öğretim Elemanı

† Pamukkale Üniversitesi Spor Bilimleri ve Teknolojisi Yüksekokulu Öğretim Üyesi

‡ Pamukkale Üniversitesi Spor Bilimleri ve Teknolojisi Yüksekokulu Mezunu

GİRİŞ

İnternet hayatımızda gittikçe önemli bir yer kaplayan ve yaşamımızı kolaylaştıran bir araç olarak karşımıza çıkmaktadır. Önceleri kablolu bir sistem ile sadece masaüstü bilgisayarlarda kullanılan İnternet artık kablosuz ağ sistemlerinin gelişmesi ile mobil araçlar sayesinde sürekli yanımızda taşınabilir ve bilgiye kolay ulaşılabilir bir ağ haline gelmiştir. Bilgi sistemlerindeki bu hızlı gelişme İnternet'in her alanda kullanılarak önemli bir araç hale gelmesini sağlamıştır.

Bireyin, bir konuya ilişkin olarak bilgi ve becerisinin yeterli olması konuya ilişkin davranışları göstermede onu yeterli kılabılır. Fakat birey güdülenmez ve olumlu tutum içerisinde olmazsa davranışları gerçekleştirmeye dönük yeterli eğilim göstermeyebilir (Şişko & Demirhan, 2002). Bu nedenle öğretmen olacak adayların bilgi ve iletişim çağında İnternet kullanımına yönelik olumlu tutuma sahip olmaları gerekir. Öğrenciler okul yaşantıları boyunca eğitim-öğretimin bir gereği olarak genellikle olumlu bakış açıları geliştirirler. Derslerine düzenli girer, araştırmalarını yapar ve serbest zamanlarını etkili bir şekilde değerlendirmeye çalışırlar. İnternet kullanımı ve buna yönelik tutum da öğrencilik hayatının araştırma ve kendini geliştirme aşamasında önemli bir yer tutmaktadır.

EĞİTİMDE İNTERNET

Örgün eğitimin önemi tartışılmaz bir gerçek olmakla birlikte eğitim açısından İnternet de son derece önemlidir. İnternet sayesinde bireyler ucu bucağı olmayan bir kütüphane gibi bilgiye kolay erişmekte ve gelişimleri açısından araştırma alanında binlerce veriye ulaşmaktadır.

İnsanın istenilen niteliklerde yetiştirilmesinin önemi arttıkça eğitim konusunda aranan alternatifler de ivme kazanmıştır. Bu alternatifler sınıfta ve yüz yüze yapılan eğitimin artık en iyi uygulama olma niteliğini tartışılır hale getirmiştir. Bugün başta yüksek öğretim kurumları olmak üzere, eğitim sektöründe hizmet veren birçok kamu ve özel sektör örgütü; hem yetişkinlere, hem de öğrenim çağında olan öğrencilerine uzaktan eğitim imkanı sunmakta, bunu da İnternet temelli teknolojileri ve bilgi ağlarını kullanarak yerine getirmektedir (Erturgut, 2008).

İnternet birçok öğrenme modeli oluştururken bireylerin öğrenme stratejilerini ve motivasyonlarına farklı bakış açıları getirmiştir. İnternet'in eğitim ortamları ile bütünlük sağlaması sonucunda ortaya çıkan İnternet tabanlı uzaktan eğitim, 1800'lü yıllarda başlayan uzaktan eğitim kavramındaki tek yönlü iletişim modelini interaktif çift yönlü iletişim modeline çevirmiştir. İnternet tabanlı uzaktan eğitim ülkemizde ve dünyadaki kullanım standartları yönüyle belirli kısıtlamalara takılsa da farklı ülkelerde farklı şekillerde İnternet tabanlı uzaktan

eğitim modelleri uygulanmaktadır. Uzaktan eğitim modelleri bilindiği üzere genellikle orta ve yükseköğretimde kullanılmaktadır. Bu okullarda uygulamalara ışık tutması açısından bireye ilköğretim sıralarında İnternet konusunda gerekli eğitimi verilmesi kaçınılmaz bir gereksinimdir (Gürol & Sevindik, 2001).

İnternet'in eğitim/öğretim alanında kullanımı diğer alanlara göre daha geç olmuştur. Ancak İnternet'in bu alandaki kullanımı en çok gelişme göstermesi beklenen bir alandır. Bunun nedeni İnternet'in yer, zaman ve sınır kavramını ortadan kaldırmasıdır. Her zaman kullanılmaya hazırdır, etkileşimlidir, anında dönüt vermekte ve bilgi sunmaktadır (Kuru, 1999).

Eğitimi daha da kolay kılan bilgi sistemleri artık akıllı sınıflar ile de öğrenmeyi kolaylaştırmaktadır. Bu sınıflarda bilgi aktaran kişinin İnternet kullanarak dersi işleyebileceği gibi, öğrencilerin de İnternet'ten yararlanarak aktif katılımcı olmaları sağlanabilmektedir. Öğrenciler okulda öğrendiklerini pekiştirebilmek için İnternet'e gereksinim duymakta ve dolayısıyla okul dışında İnternet'e ulaşabilecekleri ortamları tercih etmektedirler. Bundan beş, on yıl önce bir bilgisayara sahip olmanın bile lüks olduğu düşünülürken günümüzde İnternet'siz bir ev bile düşünülememektedir. Artık İnternet'siz bir yaşam alanı düşünülemez hale gelmiştir. Genç bireylere sahip bir ailede çocukların eğitimi için bilgisayar ve İnternet kaçınılmaz araçlar haline geldiği düşünülebilir.

Genel olarak İnternet'in kullanım amaçları değişmekle birlikte öğrencilerin bilgi edinme amaçlı olarak İnternet'i kullanmaları beklenmektedir. Dolayısıyla eğitim kurumlarında bilgiyi hızlı edinme amaçlı olarak çok çeşitli veri tabanlarına ulaşılacak İnternet ağına sahip elektronik kütüphaneler oluşturulmaktadır. Bunun en güzel örneği üniversitelerde görülmektedir. Hatta bir kullanıcı adı ve şifre ile üniversite ağının kullanılarak veri tabanlarına üniversite dışından da kolay erişim yine İnternet sayesinde olmaktadır.

Özellikle bilgi erişim ve iletişim alanlarında yeni olanaklar ve deneyimler sunan İnternet, bizlere yepyeni olanaklar sunmaktadır. Söz konusu yenilikler olumlu özelliklerinin yanı sıra bazı olumsuzlukları da beraberinde getirmektedir. İnternet, herkesin birbiriyle iletişim kurabileceği, herkesin her türlü görüşü ve inancı yayabileceği, kontrollü olmayan açık bir ortamdır. Açık bir iletişim ortamı olan İnternet'te öğrenciler her türlü bilgiye ulaşabilir. Bu nedenle, öğrencilerin okullarda İnternet'in doğru ve etkili kullanımı konusunda bilinçlendirilmesi; İnternet kullanımı, İnternet'te bilgiye ulaşma, ulaştığı bilgiyi değerlendirme gibi konularda onlara beceriler kazandırılması gerekir. Bu durumda öğretmenlere büyük sorumluluklar düşmektedir. Öğretmenlerin, düzenledikleri öğrenme ortamında öğrencilerini İnternet kullanmaya yönlendirmeleri, İnternet'ten elde ettikleri bilgileri nasıl değerlendireceklerini öğretmeleri, onların hem İnternet kaynaklarını doğru kullanmaya yönlendirecek hem de onlara bilgiye ulaşma,

Bozyiğit E., Ağbuğa B., Uysal U.

bilgiyi kullanma ve bilgiyi paylaşma becerilerine katkıda bulunacaktır (Atav vd., 2006).

TUTUMLAR

Tutum (attitude), bir bireye atfedilen ve onun bir psikolojik nesneye karşı (belirli nesne, durum, kurum, kavram ya da diğer insanlara karşı) öğrenilmiş, olumlu ya da olumsuz tepkide bulunma eğilimidir. Tutum, bir bireye aittir ve onun bir nesneye ilişkin düşünce, duygu ve davranışlarına bir bütünlük ve tutarlılık verir. Her insanın çevresindeki insan, nesne, fikir, kurum gibi nesnelere karşı ne şekilde tepkilerde bulunulacağı büyük ölçüde bu tutumlar tarafından belirlenir (Taşkın, 2007).

Tutum bilişsel, duyuşsal ve davranışsal boyutlarıyla davranışın önemli bir yordayıcısı olarak görülen psikolojik bir değişkendir. Tutum bir tutum nesnesine doğru bir eğilimi, o tutum nesnesine karşı ya da ondan yana olmayı içerir (Anderson, 1998).

Tutumlar, hoşlanma ve hoşlanmamalardır; durumlar, nesnelere, kişiler, gruplar ve soyut fikirlerle sosyal politikacılar da dahil olmak üzere çevrenin tanımlanabilir herhangi bir diğer özelliğine karşı duyulan yakınlık ve iticiliktir. Tutumlar çoğu zaman görüş bildirerek ifade edilir. Bununla birlikte duygu ifade etmelerine rağmen tutumlar inançlarla yakından ilgilidirler. Üstelik tutumlar, tutum nesnelereyle ilgili olarak yaptığımız hareketlerle de yakından bağlantılıdır (Atkinson & Atkinson, 1995).

Bu tanımlardan yola çıkarak tutumu canlı-cansız varlıklara, zaman içinde gelişen olaylara, durumlara karşı verdiğimiz duygusal ya da davranışsal, bilinçli ya da bilinçsiz olarak verdiğimiz yerleşmiş tepki olarak tanımlayabiliriz.

Öğretmen adaylarının İnternet'in kullanımına yönelik tutumları denildiğinde, İnternet'in amacı ve kullanım alanları hakkındaki duygu, düşünce ve davranışları kastedilmektedir. Öğretmen adaylarının İnternet kullanımına yönelik tutumlarının bilinmesi en etkili iletişim ve öğretim aracı haline gelen İnternet'in etkili ve verimli biçimde kullanılabilmesi için gereklidir. Öğrenci ve insan gücü eğitim teknolojilerinin en önemli öğelerindedir. Bu önemli iki boyutun kaynağında öğretmen yer alır. Dolayısıyla eğitimde etkililiği ve verimliliği sağlayacak öğrenme-öğretme süreçlerini tasarlamak, uygulamak, değerlendirmek ve geliştirmek eğitim teknolojilerinin temel işlevlerinden birisidir (Alkan, 1997).

ARAŞTIRMANIN AMACI, ÖNEMİ VE KAPSAMI

Araştırmanın amacı Pamukkale Üniversitesi (PAU) Spor Bilimleri Teknolojisi Yüksek Okulu (SBTYO) Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü'nde

öğrenim gören öğrencilerin İnternet'i ne amaçla kullandıklarını öğrenmek ve İnternet'e karşı tutumlarını saptamaktır. Üniversitede Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği okuyan öğrencilerin çalışma alanlarıyla ilgili gelişmeleri izlemeleri, alanlarındaki gelişmelerden haberdar olmaları, karşılaştıkları problemlere çözüm bulabilmeleri gerekmektedir. Bu da Bilgi Teknolojilerini dolayısıyla İnternet'i önemli kılmaktadır.

2010-2011 Eğitim Öğretim yılında PAU, SBTYO Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü'nde 120 öğrenci öğrenim görmüştür. Araştırma grubu 43 kadın, 72 erkek, toplam 115 Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü öğrencisinden oluşmuştur.

VERİ TOPLAMA ARAÇLARI

Bilgi Toplama Anketi

Araştırma grubunun İnternet kullanım amaçlarına yönelik değişkenler 8 sorudan oluşan "Bilgi Toplama Anketi" aracılığıyla toplanmıştır.

İnternet Kullanımına Yönelik Tutum Ölçeği

Araştırmada Tavşancıl ve Keser (2002) tarafından geliştirilen "İnternet Kullanımına Yönelik Tutum Ölçeği" (İKYTÖ) kullanılmıştır. Öğretmen adayları üzerinde geliştirilen ölçek 6'sı olumsuz, 26'sı olumlu toplam 31 maddeden oluşmaktadır. Tutum maddelerine verilecek tepkiler için 5'li dereceleme kullanılmıştır. Bu 5'li dereceleme Tamamen Katılım (5), Katılım (4), Kararsız (3), Katılmam (2) ve Hiç Katılmam (1) şeklindedir. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 31, en yüksek puan ise 155'tir.

Verilerin Analizi

Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistiklerden frekans, yüzde, aritmetik ortalama ve standart sapma kullanılmıştır. Ayrıca Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği öğrencilerinin İnternet kullanımına yönelik tutum puanlarının sınıf düzeylerine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini test etmek amacıyla Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) kullanılmıştır. İstatistiksel hesaplamalarda anlamlılık düzeyi 0,05 olarak kabul edilmiştir. Verilerin analizi SPSS 15.00 paket programı kullanılarak yapılmıştır.

BULGULAR

Bu bölümde araştırmaya katılan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü öğrencilerinden elde edilen verilere göre edinilen bulgular yer almaktadır.

Tablo 1'de araştırmaya katılan 115 öğrencinin cinsiyet, sınıf düzeyi, bilgisayara ve İnternet'e sahip olma, İnternet'e girme sıklığı dağılımları görülmektedir.

Tablo 1. Örneklem Grubunu Tanımlayıcı Değerler

Değişkenler		N	%
Cinsiyet	Kadın	43	37,4
	Erkek	72	62,2
Sınıf düzeyi	1. Sınıf	30	26,1
	2. Sınıf	31	27,0
	3. Sınıf	28	24,3
	4. Sınıf	26	22,6
Bilgisayara sahip olma	Evet	104	90,4
	Hayır	11	9,6
İnternet'e sahip olma	Evet	95	82,6
	Hayır	20	17,4
İnternet'e girme sıklığı	Her gün	84	73,0
	Haftada birkaç kez	27	23,5
	Haftada bir gün	1	0,9
	Ayda bir kez	3	2,6

Cinsiyet dağılımındaki eşitsizlik Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü'ne öğrenci alımında yıllara göre değişik kontenjan uygulandığından ve ulaşılabilen öğrencilerden verilerin toplanmasından kaynaklanmaktadır.

Tablo 2'de araştırma grubunun İnternet'i kaç yıldır kullandığı ve her kullanışta İnternet'te geçirilen sürenin ortalama ve standart sapma değerleri görülmektedir.

Her gün İnternet'e giren öğrencilerin oranının % 73 olduğu düşünüldüğünde bunların günde 3,1 saat İnternet'te zaman geçirdikleri yukarıdaki tabloda görülebilir.

Tablo 2. İnternet Kullanım Süresine İlişkin Tanımlayıcı Değerler

	N	\bar{x}	SS
İnternet'i Kullanma Süresi (Yıl)	115	5,6	2,36
Her Kullanımda İnternet'te Geçirilen Süre (Saat)	115	3,1	1,71

Tablo 3'te araştırmaya katılan öğrencilerin birincil amacı olarak İnternet'i ne amaçla kullandıkları görülmektedir.

Tablo 3. Öğrencilerin İnternet’i Kullanım Amaçları

İnternet’i Kullanım Amacı	N	%
Eğlence	32	27,8
Bilgi Tarama	34	29,6
Haberleşme	14	12,2
Ödev Hazırlama	22	19,1
Diğerleri	13	11,3
Toplam	115	100,00

Öğrencilerin İnternet’i kullanım amacının ilk sırasında % 27,8’inin “Eğlence”, % 29,6’sının “Bilgi Tarama”, % 12,2’sinin “Haberleşme”, % 19,1’inin “Ödev Hazırlama” ve % 11,3’ünün “Diğer” amaçlı olarak İnternet’i kullandıkları görülmektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerden İnternet’i kullanım amaçları önem sırasına göre derecelendirmeleri istenmiş ve sınıf düzeylerine göre birincil amaç olarak işaretledikleri amaçlara göre Tablo 4’deki verilere ulaşılmıştır. Tabloda da görüleceği gibi 1. sınıf öğrencilerinin % 50’si İnternet’i “Eğlence” amaçlı olarak kullanmaktadır. Diğer sınıf düzeylerinde görülen haberleşme aracı olarak kullanılmaması oldukça ilginçtir. 2., 3. ve 4. sınıflarda birinci derece önem sırasında ilk amacın “Bilgi Tarama” amacı olduğu görülebilir.

Tablo 4. Sınıf Düzeyine Göre İnternet’in Kullanım Amaçları

Amaç	1.Sınıf		2.Sınıf		3.Sınıf		4.Sınıf	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Eğlence	15	50,0	8	25,8	7	25,0	2	7,7
Bilgi Tarama	6	20,0	9	29,0	10	35,7	9	34,6
Haberleşme	0	0,0	7	22,6	1	3,6	6	23,1
Ödev Hazırlama	3	10,0	4	12,9	8	28,6	7	26,9
Diğerleri	6	20,0	3	9,7	2	7,1	2	2,7
Toplam	30	100,00	31	100,00	28	100,00	26	100,00

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü’nde okuyan öğrencilerin sınıf düzeyine göre İnternet kullanımına yönelik tutum puanları arasındaki anlamlı

Bozyiğit E., Ağbuğa B., Uysal U.

bir fark olup olmadığı araştırılmış ve aşağıdaki verilere ulaşılmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin “İnternet Kullanımına Yönelik Tutum Ölçeği” puan değerleri Tablo 5’te görüldüğü gibidir.

Tablo 5. İKYTÖ’den Alınan Toplam Puan Değerleri

	N	min	max	\bar{x}	SS
Toplam Puan	115	81	144	111,73	11,18

Öğrencilerin ölçekten aldığı tutum puanları en düşük 81 en yüksek ise 144’tür.

Öğrencilerin İnternet kullanımına yönelik tutum puanlarının sınıf düzeylerine göre arasında fark olup olmadığını saptamak üzere Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) yapılmış ve varsayımların normal dağılım gösterdiği bulunmuştur. ANOVA sonuçları Tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 6. İKYTÖ Puanlarının Sınıf Düzeylerine Göre ANOVA Sonuçları

Değer Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplararası	667,991	3	222,664	1,817	.148
Gruplarıçi	13600,183	111	122,524		
Toplam	14268,174	114			

Analiz sonuçları, öğrencilerin İnternet kullanımına yönelik tutum puanları ile sınıf düzeyleri (birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü sınıf) arasında anlamlı bir fark bulunamadığını göstermektedir [$F_{(3-111)} = 1,817, p = .148$]. Başka bir deyişle İnternet kullanımına yönelik tutum, öğrencilerin sınıf düzeyine bağlı olarak anlamlı bir şekilde değişmemektedir.

TARTIŞMA

İnternet’e hemen hemen her yerde ulaşabildiğimiz ve bilgi çağını yaşadığımız bu günlerde üniversitelerde öğrenim gören öğrencilerin İnternet’ten yararlanamayacakları düşünülemez. Ancak araştırmamızda hala bilgisayara sahip olmayan ve İnternet’e ayda bir kez giren öğrencilerin olduğu ortaya çıkmıştır (Tablo 1). Bilgisayara sahip olmanın sosyo-ekonomik durumdan kaynaklanabileceği düşünülse de İnternet’e girme sıklığı ayda bir olan öğrenciler için artık her yerde görülebilen İnternet kafe ya da üniversitelerde öğrencilerin kullandıkları için bulunan bilgisayarların bile kullanılmadığı şeklinde yorumlanabilir.

Aksu ve İrgil'in (2003) Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde öğrenim gören 368 öğrenci üzerinde yaptığı bir çalışmada yaşanan yere göre bilgisayar bulunma durumları incelenmiştir. 124 öğrencinin yaşadığı yerde bilgisayar olduğu bunların 31,3'ünün İnternet kullandığı, 244 öğrencinin yaşadığı yerde bilgisayar olmadığı ancak % 56,5'inin bilgisayar olmamasına rağmen İnternet kullandığı bilgisine ulaşılmıştır.

Tıp Fakültesi öğrencileri üzerinde yapılan bir çalışmada İnternet kullanım sıklığı %45,8 haftada bir saatten az, % 35,9 haftada 1-5 saat, % 18,3 haftada 6 saat ve üstü olarak bulunmuştur. 6.sınıf öğrencilerine göre 5.sınıf öğrencilerinin arasında İnternet kullanımı süresinin daha yaygın olduğu ve 5.sınıf öğrencilerinin 6.sınıf öğrencilerine göre İnternet başında daha fazla zaman geçirdikleri sonucu bulunmuştur (Aksu & İrgil, 2003).

Fırat Üniversitesi Eğitim Fakültesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi bölümü (BÖTE) öğrencileri üzerinde yapılan başka bir araştırmada haftalık İnternet kullanım süresi verilerine göre 67 öğrencinin 1-10 saat, 50 öğrencinin 11-20 saat, 27 öğrencinin 21-30 saat ve 39 öğrencinin 31 saat ve üzeri süreyle İnternet'e bağlandıkları bulunmuştur (Tuncer, Yılmaz, Tan, 2011).

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü öğrencilerinin İnternet'in kullanım süresi ortalama 5,6 yıl ve her kullanışta İnternet'te geçirilen süre ise ortalama 3,1 saattir (Tablo 2).

Araştırma grubunun sınıf düzeyleri göze alınmadan veriler incelendiğinde İnternet'i kullanım amaçlarında ilk sıraları "Bilgi Tarama", "Eğlence" ve "Ödev Hazırlama" amaçları yer almaktadır.

Tablo 4'den de anlaşılacağı gibi 1. sınıftan 4. sınıfa gelinceye kadar öğrencilerin İnternet'i kullanma amaçları değişmektedir. Son sınıflara doğru İnternet'i "Eğlence" amaçlı kullananların sayısı azalmış, "Bilgi Tarama" ve "Ödev Hazırlama" amaçlı kullananların sayısı da artmıştır. Elde edilen veriler öğrencilerin 4. sınıfa doğru İnternet'i kullanım amacının eğitime ve araştırmaya destek olacak şekilde yön aldığını göstermektedir. Bu da öğrencilerin 1. sınıftan sonra derslerinin yoğunlaştığı düşünüldüğünde okula adapte olarak bilgi arayışında olmaları şeklinde yorumlanabilir.

Erdoğan'ın (2008) Mersin ve Çukurova Üniversitesinde yaptığı çalışmada öğretmen adaylarının İnternet'i en fazla hangi amaçlar için kullandığına ilişkin görüşlerin üniversitelere ve cinsiyete göre sıralaması "Bilgi Tarama", "Ödev Hazırlama", "Haberleşme", ve "Eğlence" şeklinde olmuştur.

Öğretmen adayları üzerinde yapılan bir başka araştırmada ise İnternet'i kullanım amacı olarak 30 Beden Eğitimi ve Spor Öğretmen adayının %26,7'si "Araştırma ve Ödev Yapma", 33,3'ü "İletişim", 23,3'ü "Alanındaki Yenilikleri İzleme" ve

Bozyiğit E., Ağbuğa B., Uysal U.

16,7'si "Diğer" amaçlı olarak İnternet'i kullandıklarını bildirmişlerdir (Oral, 2004).

Erdoğan'ın (2008) yaptığı araştırmada ise Beden Eğitimi ve Spor öğretmen adaylarının % 81,59'unun "Bilgi Tarama", % 76,17'sinin "Ödev Hazırlama" ve %57,76'sının İnternet'i "Eğlence" amaçlı kullandıkları tespit edilmiştir.

Ulusal Eğitim İstatistikleri Merkezi (National Center for Education Statistics) tarafından anaokulu ve 1 ile 12 arasındaki sınıf düzeylerini kapsayarak yapılan bir araştırmada İnternet kullanımı faaliyetlerinin geniş bir alanı kapsadığı ve öğrencilerin, eğlenme, bilgi edinme, ödev hazırlama ve iletişim aracı olarak İnternet'i kullandıkları belirtilmiştir (U.S. Department of Commerce, 2000). Öğrenciler arasında okul ödevleri tamamlandıktan sonra e mail (ya da anlık mesajlaşma) ve oyun oynama en popüler İnternet aktivitesi olarak ikinci sırada yer almaktadır. Öğrencilerin % 38'i oyun oynama, % 36'sı e mail ya da anlık mesajlaşma için İnternet'i kullanırken % 46'sı okul çalışmaları için İnternet'i kullanmaktadır (DeBell & Chapman, 2006).

Biyoloji, Fizik, Kimya ve Matematik Eğitimi öğretmen adaylarının İnternet'e erişim olanakları ve kullanım amaçları ile ilgili olarak yapılan bir araştırmada adayların % 86,9'unun İnternet kullandığı, %13,1'inin kullanmadığı bulunmuştur. % 76,4'ü İnternet'i "bilgiye ulaşma", "haberleşme" ve "oyun" gibi çok amaçlı olarak kullandıklarını belirtmiştir. İnternet'i sadece "ders/ödev için bilgiye ulaşma" amaçlı olarak kullanan öğrencilerin oranı ise % 23,6'dır (Atav, Akkoyunlu, Sağlam, 2006).

Genel olarak yapılan araştırmalarda öğrencilerin İnternet kullanma amaçlarının ilk sırasını "Ödev Hazırlama" veya "Bilgi Tarama" olduğu görülmektedir. Bu da yaptığımız araştırma sonuçlarını destekler niteliktedir. Öğrencilerin İnternet kullanım amaçları birbirine yakın olsa da "Bilgi Tarama" amacının ilk sırayı alması beklenen bir durumdur. Öğrencilerin dersleri ya da araştırma alanları ile ilgili bilgiye en kolay ve en hızlı ulaşabildikleri kaynağın İnternet'ten yararlanmaları günümüz koşullarında olağan bir durumdur.

Araştırma sonucunda elde edilen bu verilere göre araştırma grubunun İnternet kullanımına yönelik tutum puanlarının ortalama 111,73 olduğu göz önüne alındığında tutum puanlarının yüksek olduğu söylenebilir (Tablo 5). Bu da Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü'nde öğrenim gören öğrencilerin İnternet kullanımına yönelik tutumlarının olumlu olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Tavşancıl ve Keser'in (2002) Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi'nin çeşitli bölümlerinde öğrenim gören 370 öğretmen adayı üzerinde yaptığı ölçek geliştirme çalışmasında ise bilgisayar öğretmeni yetiştiren Bilgisayar ve Öğretim

Teknolojileri Eğitimi Bölümü'nde (BÖTE) okuyan öğretmen adaylarının en yüksek tutum puanı ortalamasına sahip olduğu ve diğer bölümler ile ortalamaları arasındaki anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur.

Son 10-15 yıldır bilgisayarın hayatımıza iyice girmesi daha küçük yaşlarda bilgisayar kullanımının öğrenilmesi bu sonucu destekler niteliktedir. Artık hemen hemen her evde bulunabilen bilgisayarlar çocukların daha okuma yazmayı öğrenmeden bilgisayarı açıp-kapayacak, İnternet'e bağlanarak ilgilerini çeken oyun sitelerine girmeyi bilebilecek şekilde kullanımını öğrenmelerinden dolayı üniversite çağındaki gençlerin de İnternet kullanımına yönelik olumlu tutuma sahip olmaları kaçınılmaz bir sonuçtur.

Tablo 6'da da görüldüğü gibi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü'nde öğrenim gören öğrencilerin sınıf düzeyleri ile İnternet kullanımına yönelik tutum puanları incelendiğinde anlamlı bir fark bulunamamıştır ($p = .148$). Sınıflar arasında sınıf düzeyine göre İnternet kullanımına yönelik tutum puanlarında anlamlı bir farkın olmamasının sebebi günümüz teknoloji çağında İnternet ve bilgisayarın artık her yerde kullanılmasından kaynaklanabilir.

Yapılan başka bir araştırmada sınıf düzeyine göre (1.Sınıf, 2.Sınıf, 3.Sınıf ve 4.Sınıf) İnternet kullanımına yönelik tutum puanları arasında anlamlı bir fark bulunmuştur. Araştırmada "4. Sınıflar" lehine "4. Sınıflar" ile "2.Sınıflar" ve "3.Sınıflar" lehine, "3. Sınıflar" ile "2. Sınıflar"ın tutum puanları arasında .05 düzeyine fark olduğu saptanmıştır. Birinci sınıfta okuyan öğretmen adaylarının tutum puanları yüksek olmasına karşın manidar fark bulunamamıştır. Bu durumun 1. sınıfların tamamının BÖTE Bölümünde okuyan öğretmen adaylarından oluşması ile açıklanmıştır (Tavşancıl & Keser, 2002).

SONUÇLAR VE ÖNERİLER

Sonuçlar

Geleceğin öğretmenleri olacak, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümünde öğrenim gören öğrencilerin İnternet'e yönelik tutumları ve İnternet'i kullanma amaçlarını belirlemeye çalıştığımız bu araştırmada elde edilen bazı önemli bulgular şöyle özetlenebilir:

Öğrencilerin ölçekten aldığı tutum puanları en düşük 81 en yüksek ise 144'tür.

Sınıf düzeyi ile İnternet kullanımına yönelik tutum puan değerleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır ($p > 0,05$).

Öğrencilerin genelinde İnternet'i kullanım amacıyla ilk sırayı "Bilgi Tarama" amacı yer almaktadır.

Bozyiğit E., Ağbuğa B., Uysal U.

Birinci sınıf öğrencileri İnternet'i öncelikli olarak "Eğlence" amaçlı, ikinci olarak "Bilgi Tarama" ve "Diğerleri", son olarak ise "Ödev Hazırlama" amaçlı, İkinci sınıf öğrencileri öncelikli olarak "Bilgi Tarama", "Eğlence", "Haberleşme", "Ödev Hazırlama" ve son olarak da "Diğerleri" amaçlı, Üçüncü sınıf öğrencileri öncelikli olarak "Bilgi Tarama", "Ödev Hazırlama", "Eğlence", "Diğerleri" ve "Haberleşme" amaçlı, Dördüncü sınıf öğrencileri "Bilgi Tarama", "Ödev Hazırlama", "Haberleşme" ve son olarak da "Diğerleri" ve "Eğlence" amaçlı kullandıkları saptanmıştır. Öğrencilerin 5,6 yıldır İnternet'i kullandıkları ve İnternet'e her girişlerinde ortalama 3,1 saat kaldıkları bulunmuştur. Öğrencilerin % 73'ü her gün, % 2,6'sı ayda bir kez İnternet'e girmektedir.

Genel olarak öğrencilerin İnternet kullanım amaçları birbirine yakın olsa da "Bilgi Tarama" amacının ilk sırayı alması beklenen bir durumdur. Öğrencilerin dersleri ya da araştırma alanları ile ilgili bilgiye en kolay ve en hızlı ulaşabildikleri kaynağın İnternet'ten yararlanmaları günümüz koşullarında olağan bir durumdur. Bu sonuçlar dikkate alındığında İnternet'in ulaşım açısından önemli bir araç olduğu, ancak elde edilen bilgilerin doğruluğunun sorgulanması açısından ve bireyi ezberciliğe, hazır alıştırması yönünden de bir tehlikenin var olduğu söylenebilir.

Öneriler

Bu araştırmanın sonuçlarına bağlı olarak;

- ❖ Öğrencilerin İnternet'i kullanım amaçlarına bağlı olarak daha bilinçli, verimli ve etkili bir şekilde İnternet kullanımını eğitimi verilebilir.
- ❖ İnternet kullanımına yönelik olumlu bir tutuma sahip olan öğrencilere mezun olduktan sonra da çalışma alanları ile ilgili gelişmeleri takip etmek, yenilikleri öğrencilerine aktarabilmek gibi konularda da İnternet'i kullanmaları bilinci verilebilir.
- ❖ Öğretim ortamları olan sınıflarda teknoloji kullanımının yaygınlaşması çeşitli şekillerde gözlemlenebilmektedir. Fakat Beden Eğitimi Öğretmenleri derslerini günümüzde bile dışarıda salon olmayan imkanlarda sürdürebilmektedir. Okullarda beden eğitimi dersinde de öğrencilerin İnternet'in de kullanılması ile teknolojik araçlar yardımı ile derslerden daha verimli ve etkin bir şekilde yararlanabilmeleri sağlanabilir.

KAYNAKÇA

- Aksu, H., & İrgil, E. (2003). İnternet'in Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi 5. ve 6. Sınıf Öğrencilerinin Hayatındaki Yeri, *Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi*, 29 (2), 19-23.
- Alkan, C. (1997). *Eğitim Teknolojisi*. Genişletilmiş Beşinci Baskı, Ankara: Anı Yayıncılık.
- Anderson, L.W. (1998). *Attitude Measurement: Attitudes and Their Measurement*, In: Keeves, J.P. (Ed.), *Educational Research Methodology and Measurement: An International Handbook*, Pergamon Press, 1988.
- Atav, E., Akkoyunlu, B., & Sağlam, N. (2006). Öğretmen Adaylarının İnternet'e Erişim Olanakları ve Kullanım Amaçları, *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (H.U. Journal of Education)*, S. 30, s. 37-44.
- Atkinson, R., & Atkinson, R. (1995). *Psikolojiye Giriş II, Çevirenler: Kemal Atakay, Mustafa Atakay, Aysun Yavuz*, İstanbul: Sosyal Yayınları.
- DeBell, M., & Chapman, C. (2006). *Computer and Internet Use by Students in 2003* (NCES 2006-065). U.S. Department of Education. Washington, DC: National Center for Education Statistics.
- Erdoğan, T.A. (2008). Beden Eğitimi ve Spor Öğretmen Adaylarının İnternet Kullanımına Yönelik Tutumları, Mersin Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, *Yüksek Lisans Tezi*.
- Erturgut, R. (2008). İnternet Temelli Uzaktan Eğitimin Örgütsel, Sosyal, Pedagojik ve Teknolojik Bileşenleri, *Bilişim Teknolojileri Dergisi*, Cilt: 1, Sayı: 2, 79.
- Gürol, M., & Sevindik, T. (2001). İnternet Tabanlı Uzaktan Eğitim Uygulamaları, *inet-tr 2001 Türkiye'de İnternet Konferansları – VII*, 1-3 Kasım. <http://inet-tr.org.tr/inetconf7/bildiriler/37.doc>
- Kuru, G. (1999). İnternet Üzerinden Eğitim ve Web Okul, B.T. Haber, Ankara, 268.
- Oral, B. (2004). Öğretmen Adaylarının İnternet Kullanma Durumları, *XIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı*, İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Malatya, 6-9 Temmuz.
- Şişko, M., & Demirhan, G. (2002). İlköğretim Okulları ve Liselerde Öğrenim Gören Kız ve Erkek Öğrencilerin Beden Eğitimi ve Spor Dersine İlişkin Tutumları, *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (H.U. Journal of Education)*, 23, 205-210.

Bozyiğit E., Ağbuğa B., Uysal U.

Taşkın, O.E. (2007). *Stigma, Ruhsal Hastalıklara Yönelik Tutumlar ve Dalgalanma* (Editör: Dr. E. Oryal Taşkın), İzmir: Meta Basım Matbaacılık Hizmetleri.

Tavşancıl, E. & Keser, H. (2002). İnternet Kullanımına Yönelik Likert Tipi Bir Tutum Ölçeğinin Geliştirilmesi, *Eğitim Bilimleri ve Uygulama 1, (1)*, 79-100.

Tuncer, M., Yılmaz, Ö., & Tan, Ç. (2011). İnternet'in Bilgi Edinme Kaynağı Olarak Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü Öğrenci Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi, *5th International Computer & Instructional Technologies Symposium*, 22-24 September 2011 Fırat University, Elazığ- Turkey.